

Referat

Møde: Privatarkivudvalgsmøde 2016, 1
Dato og tidspunkt: 8. december 2016, kl. 11-14.30
Fraværende: Birgitte Thomsen, Pernille Drost
fra kl. 12.

Dato: 5. januar 2017
Journalnr.: 16/01755

1. Velkomst og præsentationsrunde

Rigsarkivaren, Asbjørn Hellum bød velkommen til udvalgets to nye repræsentanter; Pernille Drost (KB) og Hanne Johansen (SB). Dernæst gav alle en kort præsentation af sig selv.

AHE fortalte om Rigsarkivets kommende justering af organisationen, som blandt andet medfører, at Området for privatarkiver samles med Området for Myndighedsdokumentation og Forskningsdata, så al indsamlingsvirksomhed i Rigsarkivet er samlet i et område. Lone H. Liljegren fratræder derfor udvalget fra 1. januar 2017 og vicedirektør for Brugerservice og Formidling, Steen Ousager, er fratrukket sin ansættelse i Rigsarkivet. Der vil snarest blive indstillet nye medlemmer til KUM. AHE takkede for deltagelsen og arbejdet i udvalget.

2. Godkendelse af dagsordenen

Godkendt.

3. Valg af næstformand

Jørgen Thomsen, SLA, blev genvalgt.

4. Drøftelse af arbejdsopgaver i perioden 2016-19 (evt. nedsættelse af arbejdsgrupper)

Det fremsendte kommissorium fra Kulturministeriet blev gennemgået.

a. Status på udvalgets anbefalinger til Kulturministeren

I det følgende gengives i kort form de bemærkninger, som blev fremsat til de enkelte anbefalinger;

- Udarbejdelse af en national strategi

Det er vanskeligt at se, hvordan det kan lade sig gøre i praksis. En koordinering forekommer mere realistisk. Bør arbejdet ses i forhold til barriererne, fx, at det kan være vanskeligt at få indsamlet digitalt materiale? Hvorfor lykkes den digitale indsamling ikke bedre end den gør? Skal der ses på arbejdsdelingen mellem de forskellige aktører på kulturinstitutionsområdet? Kan fordelingen gøres mere tydelig? Det er fornuftigt at have en overordnet strategi på området, så området får nogle fælles rettesnore at arbejde efter. I den nuværende situation bør der arbejdes med at bruge de eksisterende ressourcer mest hensigtsmæssigt. Det kan fx være at arbejde med fælles løsninger på tilgængeliggørelsesområdet mv. Det kan også være del af strategi at synliggøre, hvor ressourcekrævende det faktisk er at arbejde med indsamling og bevaring af digitale materialer. Hvad skal bevares, og hvordan skal vi håndtere bevaringsopgaven? Det kræver måske to forskellige strategier. Lovgivningen begrænser mulighederne for at indsamle, bevare og tilgængeliggøre digitale arkiver med personhenførbare oplysninger. Det har haft og vil også i fremtiden have betydning for mange kulturinstitutioner. En dataflowanalyse viser, at meget, som tidligere blev bevaret analogt, i dag bevares digitalt. Ganske vist er det ikke frit tilgængeligt, men det bevares dog. Derfor er den store udfordring måske snarere at bevare det rigtige.

- SmartArkivering

Søren B Christensen fortalte om SmartArkivering; baggrund, funktionaliteter mv. Erfaringen viser, at tilstedeværelsen af indsamlingværktøjet ikke har gjort det lettere at indsamle digitalt materiale. Der kræves fortsat et stort opsøgende arbejde. Større, mere komplicerede systemer kan ikke indsamles via Smart Arkivering, men skal indsamles på anden måde.

En løsning kan måske være at skabe værktøjer, der matcher den efterspørgsel, som der er og de muligheder, som de enkelte bevaringsinstitutioner har. Det er en udfordring, at gældende lovgivning risikerer at underminere den lokale historiske interesse.

Der er behov for at arbejde videre med både denne løsning, men også andre for at understøtte bevaringen af digitale privatarkiver.

- Fælles søgeportal

Eske Wohlfahrt gav en status på det kommende nye system, SARA, til brug for museernes registrering og lovpligtige indberetning til de centrale kulturarvsregistre: www.kid.dk og www.mussam.dk. SARA er et webbaseret system, som museerne umiddelbart kan tilgå via deres webbrowser. Blandt nyhederne i forhold til det nuværende Regin-system er bl.a., at det vandtætte skod fjernes, som i dag adskiller de kunst- og kulturhistoriske museers måde at registrere på. Det betyder i praksis, at man slipper for som det første at skulle afgøre om

en ting er kunst eller kulturhistorie. Med undtagelse af nogle få oplysninger (fx priser, placeringer) kan alle museer se hinandens registreringer inden for rammerne af SARA. For det almindelige publikum bliver der en selvstændig præsentation, som trækker udvalgte informationer ud af databasen og præsenterer dem med en enkel søgemekanisme på en selvstændig hjemmeside SARA forventes sat i drift i anden halvdel af marts, iå.

Det realistiske er et fælles søgesystem, ikke en fælles registreringsdatabase. Der er en faglig grund til, at der er forskellige registreringsdatabaser. Det vigtigste er, at der kan laves søgninger i de enkelte databaser. Anvendelse af åbne API'er kan afhjælpe denne skelnen og behov for mange forskellige systemer, der hver især skal udvikles, vedligeholdes og driftes.

- CopyDan-aftalen

Status er, at aftalen blev underskrevet af ODA og SLA den 7. december og af det kommende nationalbibliotek, Det Kgl. Bibliotek, den 8. december. Aftalen træder i kraft pr. 1. januar 2017. Rigsarkivet og flere museer kan tiltræde aftalen senere, hvis institutionerne ønsker det.

Der har været en midlertidig løsning for SLA siden februar måned og en midlertidig aftale for Københavns Stadsarkiv siden november. Der udsendes nu en invitation til en bred kreds om at deltage og håbet er, at så mange som mulige tilslutter sig.

Det betyder, at landets største samling af fotografier kan gøres tilgængelige (fra Det Kgl. Bibliotek, SLA og ODA) og det vil forhåbentligt også få en positiv afsmittende effekt.

Aftalen løser ikke alt, blandt andet er der rejst en sag om forulempelse af enkeltpersoner ifbm. publicering af skolefotos med nulevende personer.

- Erfaringsdeling vedr. crowdsourcingprojekter

Emnet har i den forgangne periode været et fast orienteringspunkt på dagsordenen. Emnet kan løbende tages op på de kommende møder, når der er nyt at fortælle og nyttig viden at dele.

b. Prioritering af arbejdsopgaver 2017

Der er en arkivlovsrevision på dagsordenen i 2017. Evt. ændringer vil tidligst komme på lovprogrammet i 2018/19. Der er ikke lagt op til, at det er privatarkivopgaven, som skal diskuteres i det igangsatte arkivlovsarbejde.

Nødvendig udvikling af SmartArkivering er blevet sat i stå af, at projektet har ligget i Privatarkivudvalget. Men det er ikke intentionen, at det skal være sådan, hvorfor Århus Stadsarkiv bør arbejde videre med værktøjet, hvis det skønnes at være relevant. SBCH ser på, hvad der er af muligheder for at komme videre med udvikling og udbredelse af SmartArkiverings-værktøjet.

En fælles søgning på alle privatarkivmetadata foreslås prioriteret højt, især nu hvor DanPa er blevet fjernet. Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra interessenter med forskellige formater. Arkivbas, Starbas og Det Kgl. Bibliotek, (Rigsarkivet), museerne. Det blev foreslået, at der også laves et eksempel på, hvordan en sådan søgning kan udmøntes, fordi det virker mere overbevisende, når forslaget præsenteres. SBCH og AHE drøfter og koordinerer en opgavebeskrivelse, så der inddrages fleste mulige relevante aspekter, deltagere, kompetencer mv.

Det første møde i Arkivlovsudvalget afholdes i januar 2017. Det blev foreslået at tage bestik af drøftelserne i udvalget og så på et senere PAU-møde drøfte, hvorvidt der skal arbejdes videre med en national strategi. Det var der tilslutning til.

5. Skal udvalgets referater være tilgængelige på hjemmesiden?

Det blev besluttet, at referaterne tilgængeliggøres.

6. Orientering om Arkivlovsudvalget

AHE orienterede om udvalgets sammensætning og de opgaver, som kommissoriet beskriver.

7. Eventuelt

Jens Topholm meddelte, at han fratræder sin ansættelse med udgangen af marts måned 2017 for at gå på pension. Rigsarkivaren takkede for mangeårig aktiv bidrag til gode faglige diskussioner og projekter. AHE takkede JensTopholm for sit mangeårige og aktive engagement i Privatarkivudvalgets opgaver.

8. Næste møde

Torsdag den 9. marts fra kl. 10-13.30.